Пише: Бранко Павловић
четвртак, 15 август 2019 19:12

Компанија Huawei (у даљем тексту Хуавеи) која је дошла у жижу интересовања светске јавности као једна од водећих компанија у ИТ сектору, а апсолутно водећа када је реч о 5Г технологији, заснована је на самоуправљању.

Код нас се реч „самоуправљање“ у послењих тридесетак година углавном користи као нека врста „друштвено прихватљиве псовке“, а да се у јавном простору уопште не разуме смисао концепта на коме је самоуправљање (било) засновано. Посебно се не уочава веза између појма „сувереност/суверенитет“ и самоуправљања. Суштински, оба појма имају исто утемељење: бити субјект, сам одлучивати, бити највиша власт по одређеним питањима. Наравно, суверенитет је знатно шири (односи се на све грађане, самоуправљање само на запослене у неком правном лицу), обухвата значајније функције и простире се на целој територији државе, али је по својој суштин израз истог хтења да се одређена заједница успостави као субјект, без чега нема ни самосвести ни сопственог развоја.

Хуавеи је знаснован на радничком акционарству. Код нас је то рецимо „Металац“ из Горњег Милановца. Питајте било кога ко кува, какво је то посуђе и видећете да ће вам сви рећи „одлично“. За разлику од наше регулативе, где било ко може да купи акције запосленог ако су на продају, акције Хуавеи не може да купи правно лице никада, а физичко лице можете да купите акције Хуавеиа само ако је запослени, али и тада, само ако неко хоће да прода своје акције, или у случају докапитализације емисијом нових акција.

Највећи акционар Хуавеиа има мање од 2%. Укупно акционара има око 95.000, од 188.000 запослених.

Управљање је у Хуавеиу засновано на делегатском принципу, као што је то било и код нас у самоуправлљању. Акционари бирају своје представнике, у самоуправљању би то био раднички савет, који онда бирају управу. Занимљиво је решење да је председавајући борда директора , у нашој терминологији би то био надзорни одбор, ротирајући, смењују се у правилним размацима три извршна директора. Тако да се одмах ставља до знања да нико није „богом дан“.

Изузетна пажња се поклања запосленима. Тренутно Хуавеи гради чак 30.000 станова за своје запослене, који ће им бити продати по 50% од тржишне цене. Тржишне цене станова у Кини су нереално високе (и они у тој области имају „балон“ али нешто мањи него на западу) и компанија је решила да интервенише сопственом изградњом (иако јој то није основна делатност), зато да запослени не би били под притиском како да обезбеде себи и својој породици квалитетно становање.

Немам податак, али обзиром да компанија постоји 32 године и да су сигурно у већини они акционари који су дуже у компанији, па самим тим су и стамбено збринути, највероватније су запослени акционари гласали да се запосленима који то нису и који су релативно од скора у Хуавеиу изграде станови упола цене. Солидарност на делу. Наравно да су могли да себи поделе профит. Али су одлучили да је за развој компаније много боље исказати солидарност, релаксирати запослене, културолошки радно место повезати са осећајем проширене породице и онда добити од запослених највећи допринос компанији.

Пише: Бранко Павловић
четвртак, 15 август 2019 19:12